

מסורת הש"ס

(א) [מסופר פ"ה ה"ו],
(ב) [ג'ל' דמתיא], (ג) שנת
קמ"ד (ד) [ג'ל' מסופא]
למקרא, (ה) [מסופא ח:י],
(ו) [פ"י לנח עמר], (ז) [ג'ל'
חטי דלית כזו לר"י],
(ח) [פ"י רש"י],
(ט) [מסופא חטי חטי ע"ש]
וכרש"י ורש"י,

רבינו הגנאל

אנחניהו בי עובדי כוכבים
לא צורכי חותם בתוך
חותם וכו' ת"ד (כ) יין
אלונתית כברייתא מותרת
כלומר מי שאין בה יין
רבה ורב יוסף דאמר
תרווייהו יין מזוג אין בו
משום גילוי ויין מבוסל
אין בו משום יין נסך;
איבעיא להו יין מבוסל
יש בו משום גילוי או לאו
ופשטה (ז) ר"ש בן זיורד
משום דריש לקיש דאמר
משום דר' חנינא יין
מבוסל אין בו משום גילוי
אמר ליה נסמך עלך
ואמר להו ר' ינאי בר
ישמעאל סמכור עלי ועל
צוארי כל שקיה שביע
דבר זה. אמר רב פפא
לא אמרין יין מזוג אין בו
משום גילוי אלא בדמיון
טובא אבל מזוג ולא מזוג
(ג) לא מסר נפשיה. אמר
והא ר' ינאי בעבדא.
מקום הזה שתי חמרא
ושל היה חמרא בכובא
וצריה בפרנקא וחזייה
לחורא דשטא מרא
בפומיה ורמא בכובא עד
דמלא בכובא וסליק חמרא
עילוי פרנקא ושתי. וכן
שהה הן היין ונשאר מן
היין בכובא. כובא כלי
היה כגון אשישה וכוונא
בה והביא פרנקא שהוא
סמרטוט וצדו בראש
הכובא והיה הנחש נחש
מים ומביא בתוך פיו
ומריק בתוך הכובא עד
שנתמלאת הכובא ונחש
היין מעל הסמרטוט
ושהה. ושני דמיון איהו
כלומר מה שמזוג הנחש
בעצמו הוא ששונה אבל
מה שמזוגין בני אדם אינו
שונה ממנו. פי' פרנקא
שליה ופי' פרנקא
סמרטוט. ודחי רב אשי
ואמר פירוקי לסכנתא:
אמר רבא הלכתא יין מזוג
יש בו משום יין נסך ויש
בו משום גילוי יין מבוסל
אין בו משום יין נסך פי'
אם נגע בו עובד כוכבים
אין אומרים כי ניסכו:
שמואל ואבלט הוו יתבי
איתו לקמיהו חמרא
מבשלא משך אבלט
לידה אמר ליה שמואל
לאבלט הרי אמרו יין
מבוסל אין בו משום יין
נסך ש"מ דאבלט עובד
כוכבים הוה: קיסתא
דמיא יש בו משום גילוי
ישנא שני ביום ולא שנא
בליה ולא אמרין אימת
ישן עליהם. (ז) איכא
דאמרי רב לא היה שתי
לא מבי ארמאה ולא מבי
ארמלתא שמואל מבי
ארמאה לא הוה שתי אמר
לא והרי אנליה מבי
ארמלתא (לא) הוה שתי
אמר סירכא דגברא נקיסא:

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

ל.

עין משפט
נר מצוה

סג א מיי פ"ה מהל'
מאכלות אסורות הל'
י טו"ש י"ד סימן קכג
סג ב ג ד מיי פ"ב
מהל'ט שבת הלכה
יא סגנ לאחין מה טו"ש
א"ח סימן קכג סעיף ז:
סג ה מיי פ"ה מהל'
דל'ט הלכה ז סגנ
עשין עט טור י"ד סימן
קכג:
סג ו מיי פ"ה מהל'
מאכלות אסורות הל'
ט סגנ לאחין קמח טור
ש"ע י"ד סימן קכג סעיף
ח סגנ:
סג ז מיי פ"ה מהל'
מאכלות אסורות הל'
ט סגנ לאחין קמח טור
עשין עט טור י"ד סימן
קכג:
סג ח מיי פ"ה מהל'
מאכלות אסורות הל'
ט סגנ לאחין קמח טו"ש
י"ד סימן קכג סעיף ג:
סג ט מיי פ"ה מהל'
מאכלות אסורות
הלכה ט סגנ לאחין קמח
טור ש"ע י"ד סימן קכג
סעיף ו:

הגהות הב"ח

(א) ג'ל' אגלא ליה ההוא
קיסתא: (ב) רש"י ד"ה
דל'י ואמ' וכו' דמל'י ויקי.
נ"ב פ"י הוה ציננות סוף
פ"ק דף ז:

לעני רש"י

פרישו"ן. שיקוי.
קוב"א. גיבית. מיכל גדול
ועגול.
אוליבנ"א [אלורשנ"א].
לנח.

מוסף רש"י

ראפרסמון.
אפרסמון (חולין ו).

אלונתית כברייתא מותרת. פרש"י שלא היה תחלתו יין ציד
עובד כוכבים אלא לקחה עשויה ציד ישראל ומותרת
בהנאה דמו לא מנסך לה ומכאן ראייה להסיר תבשיל שנתערב בו יין
קודם ששלוהו אי נגע ביה עובד כוכבים דכיון שנתערב חו לא מנסך
ליה עובד כוכבים והקשה ר"ת דלשון
כרייתא לא משמע כן ועוד בפ"ק
דחולין (דף ו.) משמע שהוא קרוי
אלונתית קודם שנתנו לתוכו יין דמילא
הלוקח יין לתת לתוך אלונתית ולא
קאמר לעשות אלונתית לכך פירש ר"ת
דאלונתית דרך הוה לעשות מתחלה
בלא יין ומכניסין אותה לקיום
וכשמסתפקין ממנה מעט מעט מערצין
זה היין שאם יכניסו לקיום אותה עס
היין מתקלקלת וה"פ אלונתית של
עובדי כוכבים שמשכחה מן החצית
כדי לשמות ולא ראה ישראל בשעה
שמשכחה אסורה כי שמה נתן זה יין
כברייתא פ"י כמו שהיה נעשית
מתחלה בלא יין וראוהו מושך מן
החצית מותרת דודאי לא עירצו בו יין
ומ"מ יש ראייה להסיר מדתנא
דמסופא אלונתית של עובדי כוכבים
אסורה מפני שמתלחו מן כלומר
שמתלחו יין של עובד כוכבים משמע
הא אס תחלתו יין של ישראל מותרת
בנגע עובד כוכבים שנתערב זה
משקין אחרים ואומר ריב"ז דדוקא
תבשיל לפי שאין היין יוכר בעין כלל
אזל כשמשימין אותו בשומין או כחדל
שמה יש לחוש לנגע עובד כוכבים
לפי שהוא בעין יותר וכן הלכה למעשה:
יין מבושל אין בו משום יין נסך.
כן הלכה ומותר בנגע עובד כוכבים
מדשמו ליה שמואל ואבלט:
האי חמרא דאקרים עד תלתא
יומי. ולא גרס תלתין יומין
דהכי נמי מנינו צו חילוק בשלשה
ימים ראשונים בפרק המוכר פירות
(ב"ב דף טז.) דקאמר כל שלשה ימים
ודאי מכאן ואילך ספק:
השחלים

ענינה דדין שקיל קלי מיא שרא ביה וסר לאחוריה אחייא מסר נפשיה אמוזיא
לא מסר נפשיה ואמוזיא לא מסר נפשיה והא רבי ינאי הוה בי עכבורי
ואמרי ליה בר הדיא הוה בי עכבורי הוו יתבי והוו קא שיתו חמרא
מוזיא פש להו חמרא בכובא וצדוניהו בפרנקא וחזיא לההוא חיויא
דשקיל מיא ורמא בכובא עד דמלא בכובא וסליק חמרא עילוייה פרנקא
ושתי אמרי דמוזיא איהו שתי דמוזיא אחריני לא שתי אמר רב אשי ואיתימא
רב משרשיא פירוקא לסכנתא אמר רבא הלכתא היין מזוג יש בו משום
גילוי ויש בו משום יין נסך יין מבושל יאין בו משום גילוי וזאין בו משום
יין נסך שמעיה דרב חלקיה בר טובי איגליא (ב) ההוא קיסתא דמיא והוה גיים
גבה אתא לגביה דרב חלקיה בר טובי א"ל הרי אמרו אימת ישן עליהן והני
מילי ביממא אבל בליליא לא יולא היא לא שנא ביממא ול"ש בליליא אימת ישן עליהן לא אמרין רב לא
שתי מבי ארמאה אמר לא זהירי בגילוי מבי ארמלתא שתי אמר סירכא דגברא נקיסא שמואל לא שתי מיא
מבי ארמלתא אמר ליה לא אימתא דגברא ולא מיכסיא מיא אבל מבי ארמאה שתי נהי דאגילויא לא קפדי
אמנקרותא מיהא קפדי א"ל רב לא שתי מיא מבי ארמאה אבל מבי ארמלתא שתי שמואל לא שתי מיא מבי
ארמאה ולא מבי ארמלתא: אריב"ל שלש ינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן 'חד מר מתוק חד מילא חריפא
דמצרי זיקי מר ירנא מתוק חוליא רב חמא מתני לעילויא חד חמר ופלפלין מר "אפסיתין מתוק מי בארג אר"ש
בן לקיש קרינא אין בו משום גילוי מאי קרינא א"ל אבהו חמרא חליא דאית מעסיא אמר רבא ובמקומו יש בו משום
גילוי מ"ש חמר מדינה הוא אמר רבא יהאי חמרא דאקרים עד תלתא יומי יש בו משום גילוי ל'מושום יין נסך
מכאן

אמר סירכא דגברא נקיסא: "א"ר יהושע בן לוי שלשה ינות אין בהן משום גילוי והמר והמתוק חד טולא חריפא דמבקע הנודות מר ירנא מתוק חוליא רב חמא מתני לעילויא חד חמר ופלפלין מר: ירושלמי
רבי סימון מפרש חד קונדיתון שיש בו רבש ופלפלין מר אפסיתיון. פי' לענא בלשון יין אפסיתיון כלומר מר כלענא מתוק חמר מבוסל ובשלש פסטי בארגי: קרינא. יין מתוק הבא מעסיא אין בו משום גילוי
אבל במקומו כלומר בעסיא יש בו משום גילוי דחמר מדינה הוא. אמר רבא יין שהחמין עד שלשה ימים יש בו משום גילוי ויש בו משום יין נסך

(א) נראה ד"ל יין מבושל אלונתית של עובדי כוכבים אסורין אלונתית כברייתא וכו'. (ב) נראה ד"ל עשיתיה חמרא דמבוסל ובלשון פסטי בארגי: קרינא. יין מתוק הבא מעסיא אין בו משום גילוי
אבל במקומו כלומר בעסיא יש בו משום גילוי דחמר מדינה הוא. אמר רבא יין שהחמין עד שלשה ימים יש בו משום גילוי ויש בו משום יין נסך